

Skolan digitaliseras. Blir det bättre för alla?

– Ett samtal om framtidens lärande och lärverktyg

Referat från seminarium i Almedalen
Almedalsveckan, 2 juli 2014
St Nicolai kyrkoruin, Visby

Moderator:

Peter Becker
Grundare, Stiftelsen Datorn i Utbildningen

Medverkande:

Thomas Fürth
Forskningsledare, Kairos Future

Camilla Waltersson Grönvall
Riksdagsledamot & ledamot i utbildningsutskottet,
Moderaterna

Cecilia Dalman Eek
Riksdagsledamot & suppleant i utbildningsutskottet,
Socialdemokraterna

Helena Kvarnsell
Lärare, Björknässkolan

Åsa Steholt Vernersson
VD, Glerups Utbildning AB

Seminariet

Det råder stor enighet om att det krävs samordnade satsningar för att digitalisera skolan. Det framgick under Gleerups seminarium om digitaliseringen av skolan i Almedalen 2014.

För att belysa vikten av att skolan digitaliseras arrangerade Gleerups seminariet **Skolan digitaliseras. Blir det bättre för alla? – Ett samtal om framtidens lärande och lärverktyg** under Almedalsveckan.

Moderatorn Peter Becker inledde med att konstatera att skolan står inför enorma förändringar när den nu digitaliseras.

"För min generation är det inte alltid helt självklart att man kan plocka fram mobilen och hitta svar på alla frågor med hjälp av Google, men det är så det ser ut i dag. Man läser tidningar och böcker på mobilen eller på datorn. Det är den värld vi är på väg in i."

"Det råder stor enighet om att det krävs samordnade satsningar för att digitalisera skolan. Det framgick under Gleerups seminarium om digitaliseringen av skolan i Almedalen 2014."

Gleerups VD Åsa Steholt Vernersson passade sedan på att avliva en av de mest sega Almedalsmyterna, nämligen att en av utmaningarna för skolan är att det råder brist på bra digitala läromedel.

"Jag har varit på några av de 489 seminarier som handlar om skolan, och ofta hör jag att det

inte finns digitala läromedel. Det finns det i allra högsta grad. Däremot är det så att det saknas medel att köpa in digitala läromedel för. Undersökningar visar att man lägger ungefär 1800 kronor på hårdvara och enbart 27 kronor på innehåll till landets åttondeklassare."

"Nu är vi på väg in i ett globalt tankesamhälle. Vi är i ett kaos när vi provar oss fram med olika lösningar."

Thomas Fürth, Forskningsledare, Kairos Future

Kairos Future har studerat den svenska skolan i flera omfattande studier. Thomas Fürth redogjorde för den senaste, där man specialgranskat läraren och lärarens roll.

"Vi är i ett brytningsskede. Vi har lämnat industrisamhället bakom oss, och alla de lösningar som var så självklara och fungerade så bra då. Nu är vi på väg in i ett globalt tankesamhälle. Vi är i ett kaos när vi provar oss fram med olika lösningar."

"Skolan har förlorat sitt kunskapsmonopol. Nu kan man hitta all information på Google, så kunskapsmonopolet är borta. Hur ska man då upprätthålla auktoriteten? Det är ytterligare en utmaning."

Kairos Future ser framför sig fler lärarroller. Man menar att dagens system med en typ av lärare gör att det inte finns andra karriärvägar än att bli rektor eller helt lämna skolan. Dessutom anser Kairos Future att nya krav på skolan kommer att innebära att lärarna måste specialisera sig. De fem nya lärarrollerna som de presenterade:

Ämnestränaren

En utmanare och coach som arbetar nära eleven.

Ämnesledaren

Inspirerar och utvecklar ämnesläraren och för in ny forskning och nya verktyg i undervisningen.

Superinspiratören

Inspirerar och entusiasmerar i storföreläsningar och webbseminarier.

Mentorn

Ansvarar för att stödja och överblicka elevernas utbildning som helhet.

Metodutvecklaren

Utvecklar olika inlärningssätt, metoder och läroverktyg.

"Lärrollen är väldigt komplex. Vi måste vara öppna och tänka på nya lösningar."

Camilla Waltersson Grönvall, Riksdagsledamot & ledamot i utbildningsutskottet, Moderaterna

Att det behövs en ny lärarroll var också något som bekräftades från politiskt håll i den efterföljande paneldebatten.

"Lärrollen är väldigt komplex. Vi måste vara öppna och tänka på nya lösningar. Helt klart behöver vi fler karriärvägar inom läraryrket", sa Camilla Waltersson Grönvall.

Hon fortsatte:

"Vi kan konstaterat att vi har en lärarkår där kompetensutveckling alltför ofta strukits ur de kommunala budgetarna för att spara pengar. Behoven är enorma och det finns oerhört mycket att göra. Kompetensutvecklingen har i för stor utsträckning varit beroende av eldsjälar. Jag ser ett behov att ett läraryft 3.0 som enbart inriktar sig på den digitala kompetensen."

Camilla Waltersson Grönvall efterlyste också en mer kraftfull satsning för att förse datorerna

med innehåll.

"Man satsar i dag väldigt mycket på devices men man satsar inte på innehållet och man satsar inte på implementeringen och på att våra lärare har kunskaper att använda dem."

"Man satsar i dag väldigt mycket på devices men man satsar inte på innehållet och man satsar inte på implementeringen och på att våra lärare har kunskaper att använda dem."

Camilla Waltersson Grönvall, Riksdagsledamot & ledamot i utbildningsutskottet, Moderaterna

Cecilia Dalman Eek var inne på samma linje.

"Mycket handlar om bristande resurser. I skolorna finns så många hål att stoppa pengarna i och det visar sig i en bristande tillgång till digitala hjälpmedel. OECD har ända sedan 2009 arbetat med statliga strategier för att stärka användandet av olika webbresurser, stärka arbetet för att hitta förutsättningar som underlättar för läraren, så att det ska finnas förutsättningar för läraren utan att han eller hon ska behöva skapa allting själv från början."

Läraren Helena Kvarnsell menade att det varierar oerhört mycket från skola till skola och även från lärare till lärare hur väl man lyckats ta till sig digitaliseringen.

"Jag skulle önska att fler lärare fick ta del av digitaliseringen. Många efterfrågar möjligheten att lära sig det från grunden. Många klarar det själva men alltför många har vittnat om att de inte har den tiden."

"Under många år har den här frågan inte adresserats nationellt från utbildningsdepartementet och Skolverket och det är ett problem. Sverige skulle må bra av att ha en ordentlig IT-strategi för skolan. Jag vet att det är på gång men jag efterlyser ett lite högre tempo på det jobbet."

Camilla Waltersson Grönvall:

"Skolan är inne i ett fantastiskt paradigmskifte. Aldrig tidigare har lärarna haft så stora möjligheter att individualisera sin undervisning. När vi lyssnar till OECD:s PISA-expert säger man att det viktigaste för att vi ska komma tillrätta med våra vikande resultat är att lärarna kan anpassa undervisningen för varje elevs behov. Det ger digitaliseringen och de digitala läromedlen möjlighet till."

"Mycket handlar om bristande resurser. I skolorna finns så många hål att stoppa pengarna i och det visar sig i en bristande tillgång till digitala hjälpmedel."

Cecilia Dalman Eek, Riksdagsledamot & suppleant i utbildningsutskottet, Socialdemokraterna

Thomas Fürth avslutade med en spaning inte bara ett par år in i framtiden utan 10-15 år framåt. Då ser han framför sig en dramatiskt ändrad skola.

"Det digitala kommer att ändra skolan och utbildningen i grunden. Morgondagens skola är ojämlig på ett mer rättvist sätt med en mycket mer långt driven individualisering. Varför ska man gå i sexan bara för att man är tolv år? Man ska väl gå i sexan när man kan ta till sig de kunskaper som sjätte årskursen ger dig. Huvudsaken är att man lär sig det man ska. Vi tror att mycket av morgondagens utbildningsvärld innehåller tekniska plattformar. Man kommer kanske inte att vara närvarande i salen, lektionerna kan vara streamade. Det skapar nya möjligheter för lärare och också för elever. Du kan ha världens bästa lärare också i den lilla byskolan ute på vischan."

Thomas Fürth avslutade med fem prognoser om framtiden:

Räkna med en global utjämning

Det vi ser med PISA är inte bara att vi blivit sämre utan framför allt de andra som har blivit bättre.

Planera för nya lärometoder

Vad är det för läromedel vi ska ha? De som läser på läsplattor vet inte vad böcker är lika lite som vi sett rullar i papyrus.

Vårda dina mjuka kompetenser

De hårda kompetenserna är de som krävs av alla. Den extrema kunskapen kommer att vara de mjuka kunskaperna.

Vänj dig vid att bli testad

Jag hade aldrig fått i jobb i dag med alla tester som man ska klara. Det kommer att vara legio, vi kommer att testas hela tiden. Då behöver man heller inte en massa betyg och en examen.

Lär dig engelska

Det spelar ingen roll att Kina och Indien tar över, engelskan är här för att stanna och det språk som gäller i arbetslivet kommer att vara engelskan.

"Jag skulle önska att fler lärare fick ta del av digitaliseringen."

Helena Kvarnsell, Lärare, Björknässkolan

Seminarier avslutades av Åsa Steholt Vernerson som tackade deltagarna med en speciell glasflaska. "Flaskan är tom och det finns en tanke med det. Ni kan själva fylla den med innehåll, precis som vi idag konstaterat att vi måste fylla digitaliseringen med innehåll."

"Det digitala kommer att ändra skolan och utbildningen i grunden."

Thomas Fürth, Forskningsledare, Kairos Future

Vi skulle gärna föra en dialog med dig som fått denna referensrapport. Vad behöver svensk skola för att höja kunskapsresultaten och vad kan vi utveckla för verktyg för att skapa bästa möjliga förutsättningar. För oss handlar det om att bidra till en skola där vi skapar mer tid för lärande, en skola där lärare hinner vara lärare och inte administratörer. Följ gärna vårt fortsatta arbete på www.gleerups.se

"Skolan är inne i ett fantastiskt paradigmskifte. Aldrig tidigare har lärarna haft så stora möjligheter att individualisera sin undervisning. När vi lyssnar till OECD:s PISA-expert säger man att det viktigaste för att vi ska komma tillrätta med våra vikande resultat är att lärarna kan anpassa undervisningen för varje elevs behov. Det ger digitaliseringen och de digitala läromedlen möjlighet till."

Camilla Waltersson Grönvall, Riksdagsledamot & ledamot i utbildningsutskottet, Moderaterna